

Jätevesineuvontaa kesällä lähes 300 kiinteistölle Espoon ja Nurmijärven haja-asutusalueilla

Kiinteistökohtaista neuvontaa annettiin jokien ja purojen läheisyydessä Espoossa kesällä 2016. Jätevesiä ei käsitelty näillä alueilla yhtä huolellisesti kuin aiemmin neuvottujen järvien ja lampien ranta-alueiden kiinteistöillä, joilla on suosittu pesu- ja käymälävesien erilliskäsittelyä. Nurmijärvellä erityisesti pohjavesialueilla jätevesien käsittely vaatii tehostamista.

Vesiensuojeluyhdistyksen toteuttaman neuvonnan tavoitteena oli kesän 2016 aikana tehdä 240 kiinteistökäyntiä kuntien valitsemilla, ympäristönsuojelullisesti herkillä alueilla. Käyntitavoite ylitettiin ja kuntakohtaiset raportit ovat nyt valmistuneet. Raporteissa on tarkasteltu vuoden 2016 tuloksia sekä koottu tulokset aiemmilta neuvontavuosilta. Nurmijärvellä kiinteistökohtaista neuvontaa on tarjottu vuodesta 2011 ja Espoossa vuodesta 2012 alkaen. Molemmissa kunnissa puolueettomia ja asukkaille maksuttomia kiinteistökäyntejä on tehty nyt yhteensä yli 600. Kaikkiaan vuodesta 2011 lähtien käynnissä olleissa hankkeissa neuvontakäyntejä on tehty viiden kunnan alueella lähes 2 500.

Espoossa jätevesien käsittelyn taso yleisesti hyvä, mutta jokien ja purojen ranta-alueilla parannettavaa

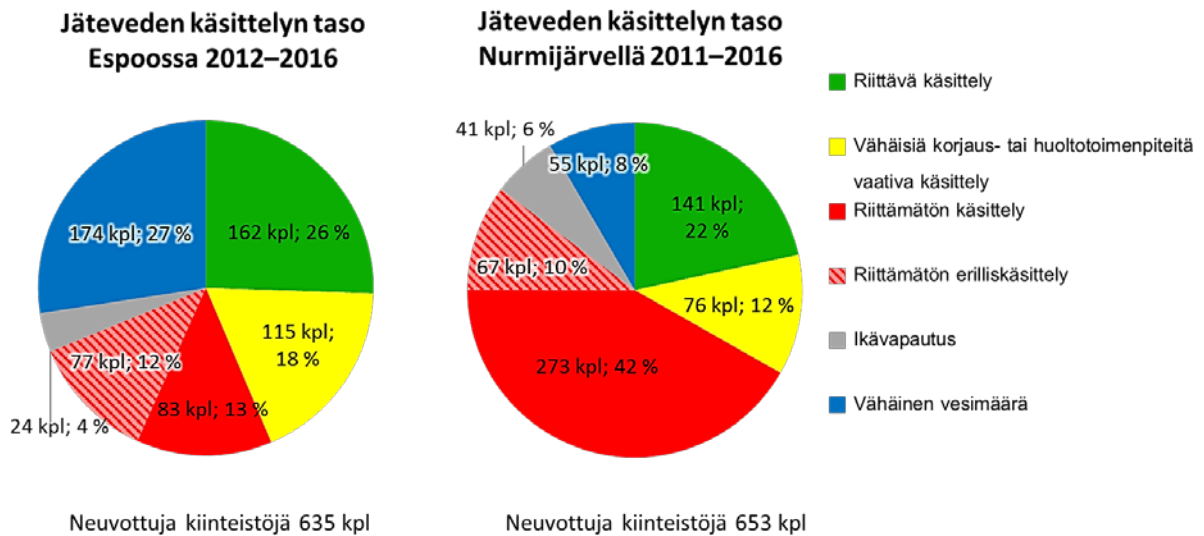
Kesällä 2016 Espoossa neuvottiin 141 kiinteistöä useiden purojen ja jokien, kuten Mankin- ja Lepsämänjoen, läheisyydessä sekä Velskolan 2-luokan pohjavesialueella. Neuvotuista kiinteistöistä vakituisesti asuttuja oli noin 70 % ja loput vapaa-ajan käytössä. Purojen ja jokien ranta-alueilla vakituisesti asutuista kiinteistöistä 49 % ei täyttänyt puhdistusvaatimuksia mukaan lukien ikävapautuksen saavat kiinteistöt, kun taas aiempina vuosina neuvottujen järvien ja lampien ranta-alueilla vastaavia oli vain 35 %. Virtavedet ovat monin tavoin arvokkaita ja on tärkeää, että myös niiden läheisyydessä jätevedet käsitellään hyvin. Vapaa-ajan asunnoista suurella osalla veden käyttö on ollut niin vähäistä, että syntyvistä jätevesistä ei katsota aiheutuvan ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Espoossa vuosina 2012–2015 neuvottujen järvien ja lampien ranta-alueilla yleisin jätevesijärjestelmätyyppi on ollut käymälä- ja pesuvesien erilliskäsittely, jolla päästään helposti puhdistusvaatimukseen. Myös vuonna 2016 hieman yli puolet järjestelmistä perustui erilliskäsittelyyn, mutta monella kiinteistöllä kaikki jätevedet käsiteltiin vain saostussäiliöissä, mikä ei riitä täyttämään puhdistusvaatimuksia. Vain hieman alle viidesosa kaikista vuodesta 2012 neuvotuista kiinteistöistä joutuu uusimaan koko jätevesijärjestelmänsä täyttääkseen puhdistusvaatimukset.

Nurmijärvellä erityisesti pohjavesialueilla jätevesien käsittely kaipaa tehostamista

Nurmijärvellä kesällä 2016 neuvontaa annettiin 122 kiinteistöllä Lepsämänjoen ja Vantaanjoen ympäristöissä sekä Palojoen ja Pinninnummen pohjavesialueilla. Jäteveden käsittely oli hyvin samalla tasolla kuin aiempina vuosina. Kiinteistöistä valtaosa oli vakituisesti asuttuja ja lähes 40 %:lla kaikki jätevedet käsiteltiin vain saostussäiliöissä, joiden jälkeen oli korkeintaan yksinkertainen maaperäkäsittely, kuten imeytyskaivo. Saostussäiliöt soveltuvat vain jätevesien esikäsittelyyn, jossa poistuu korkeintaan viidesosa ravinteista. Kuten Espoossa, vapaa-ajan asunnoista suurin osa arvioitiin vesivarustelultaan niin vaatimattomiksi, etteivät puhdistusvaatimukset koske niitä. Tällöin jätevedet voidaan yksinkertaisimmillaan johtaa suoraan maaperään ilman erillistä käsittelyä ottaen huomioon vesistön ja talousvesikaivon sijainti.

Nurmijärvellä vuosina 2011–2016 neuvotuilla pohjavesialueilla pelkkä saostussäiliökäsittely on ollut jopa yleisempi järjestelmä kuin pohjavesialueiden ulkopuolisilla alueilla. Kaikkiaan pohjavesialueilla neuvotuista kiinteistöistä jopa 72 % ei täyttänyt puhdistusvaatimuksia. Ranta-alueilla jäteveden käsittelyn taso oli selvästi parempi kuin muilla alueilla. Ranta- ja pohjavesialueilla noudatetaan muita alueita ankarampia puhdistusvaatimuksia.

Pesu- ja käymälävedet kannattaa puhdistaa erillään

Vaadittavan puhdistustason saavuttamiseksi on useita eri vaihtoehtoja. Jos kiinteistöllä käsitellään käymäläjätevedet tai -tuotokset ja pesuvedet erikseen, järjestelmä saattaa jo täyttää nykyiset puhdistusvaatimukset tai todennäköisesti vain osa järjestelmästä vaatii kunnostamista. Erilliskäsittelyllä päästään helposti puhdistusvaatimuksiin, sillä suurin osa jätevesien ympäristöä kuormittavista haitta-aineista on käymälävesissä. Tehokkaalla jäteveden käsittelyllä jokainen voi vaikuttaa oman lähiympäristönsä viihtyvyyteen. Haja-asutusalueilla juomavesi hankitaan usein omalta tontilta, jonne myös jätevedet johdetaan, joten jätevesien asianmukaisella käsittelyllä taataan myös puhtaan juomaveden saatavuus.

Jätevesineuvoja Melisa Rintala tutkii uusia saostussäiliöitä neuvontakäynnillä. Kuva: Sanna Laakso/VHVSY

Kiinteistökohtaista jätevesineuvontaa Vantaanjoen valuma-alueen kunnille -hanke

- **Toteuttajana** Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry yhteistyössä alueen kuntien kanssa.
- **Kannustetaan** asukkaita käsittelemään jätevedet asianmukaisesti.
- Toteutetaan **puolueettomina kiinteistökohtaisina käynteinä**, jolloin asukkaat saavat juuri omiin tarpeisiinsa muokatut neuvot. Samalla **kar-toitetaan** jätevesien käsittelyn tilannetta alueellisesti.
- Vuodesta 2011 lähtien **neuvottu n. 2 500 kiinteistön omistajaa** Espoossa, Nurmijärvellä, Riihimäellä, Tuusulassa ja Vantaalla.
- Vuonna 2014 toteutetun **seurantakyselyn** vastauksissa neuvontaan oli-tiin hyvin tyytyväisiä ja noin puolta käynti motivoi kunnostustoimiin.
- **Rahoittajina** vesiensuojeluyhdistyksen lisäksi hankekunnat ja Uuden-maan ELY-keskus. Asukkaille käynnit ovat maksuttomia.
- Hanke **jatkuu** myös vuonna **2017**.

Lisätietoja

Sanna Laakso

Vanhempi hajajätevesineuvoja

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry

etunimi.sukunimi@vesiensuojelu.fi, puh. 044 767 1393, puh. 09 272 7270 (vaihte)

Kuntakohtaiset raportit:

[Haja-asutuksen jätevesineuvonta Espoossa](#)

[Haja-asutuksen jätevesineuvonta Nurmijärvellä](#)

Hankkeesta:

Yhdistyksen [neuvontasivuilta](#)

(www.vhvsy.fi -> Jätevedenpuhdistus -> Haja-asutuksen jätevesineuvonta)

Jätevesien käsittelystä:

Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liiton [jätevesiopas](#)